# Lausunto Ounasvaaran skeittiparkin tulevaisuuden käytöstä

**Rovaniemen kaupunginhallitukselle**

Nuorisopalvelut antaa seuraavan lausunnon Ounasvaaran skeittiparkin tulevaisuuden käytöstä tilanteessa, jossa Ounasvaaran lukion uudisrakennuksen sijoittumista tarkastellaan skeittiparkin välittömään läheisyyteen. Lausunnossa korostetaan skeittiparkin merkitystä lasten, nuorten ja nuorten aikuisten omaehtoisena, maksuttomana ja kaikille avoimena liikunta- ja kohtaamispaikkana sekä tarvetta huomioida skeittauksen erityispiirteet jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

## 1. Skeittiharrastuksen luonne ja skeittiparkin merkitys

Skeittaus on vahvasti omaehtoinen liikuntamuoto. Kuten muissakin omaehtoisissa lajeissa, kuten scoottauksessa, BMX-pyöräilyssä ja rullaluistelussa, harrastaminen ei edellytä joukkuekavereita, harjoitusaikatauluja, ottelutapahtumia tai kenttävarauksia. Harrastamista motivoivat usein itselle asetetut tavoitteet, onnistumisen ilo sekä yhdessä muiden harrastajien kanssa vietetty aika.

Skeittiparkki ei ole vain suorituspaikka, vaan myös yhteisöllinen kaupunkitila, jossa nuoret kohtaavat toisiaan, viettävät aikaa, kuvaavat skeittivideoita ja rakentavat omaa kulttuuriaan. Skeittaukseen kuuluu yhtä vahvasti temppujen harjoittelu, toisten kannustaminen, harrastuspaikan reunalla oleskelu sekä muiden seuraaminen. Kannustava ilmapiiri rohkaisee yrittämään temppuja uudelleen ja uudelleen, ja tämä välitön lajikulttuuri on monelle keskeinen syy harrastuksen aloittamiseen ja jatkamiseen.

Skeittaus on näkyvä ja kuuluva osa kaupunkikulttuuria. Erityisesti betonisessa skeittiparkissa laudan, renkaiden ja temppujen äänet kuuluvat harrastuksen luonteeseen. Äänet, liike, oleskelu ja ryhmässä toimiminen eivät ole poikkeamia toiminnasta, vaan osa sitä, mitä skeittiparkissa tapahtuva omaehtoinen harrastaminen tarkoittaa.

## 2. Skeittiparkin säilyttämisen perusteet

Esteettömät ja maksuttomat skeittiparkit, skeittipaikat ja skeittihallit sekä omaehtoisen ja vapaamuotoisen toiminnan tukeminen ovat tärkeitä keinoja edistää lasten ja nuorten liikkumista, hyvinvointia ja yhdenvertaisia harrastusmahdollisuuksia. Ilmaiset ja kaikille avoimet skeittipaikat luovat liikunnallista tasa-arvoa, koska ne eivät edellytä harrastusmaksuja, kalliita varusteita, seuratoimintaa tai ennalta määrättyihin harjoitusaikoihin sitoutumista.

Ounasvaaralla sijaitseva skeittiparkki on Rovaniemellä erityisen merkittävä, koska se on maksuton betoninen skeittiparkki ja sillä on vakiintunut asema lasten, nuorten ja muiden harrastajien omaehtoisena liikuntapaikkana. Sen säilyttäminen tukee kaupungin tavoitetta tarjota lapsille ja nuorille turvallisia, saavutettavia ja mielekkäitä vapaa-ajan ympäristöjä.

Rovaniemellä skeitti- ja scoottiharrastajat muodostavat laajan ja monipuolisen ikäryhmän. Nuorimmat harrastajat ovat alakouluikäisiä lapsia, ja vanhimmat harrastajat ovat aikuisia, joista osa on myös perheellisiä. Merkittävä harrastajaryhmä muodostuu lisäksi nuorista aikuisista sekä korkeakouluopiskelijoista. Skeittiparkin käyttö ei näin ollen koske vain yhtä ikäryhmää, vaan se palvelee laajasti eri-ikäisiä kaupunkilaisia ja vahvistaa sukupolvien välistä omaehtoista harrastuskulttuuria.

## 3. Lukion sijoittumisen vaikutukset ja yhteensovittamisen tarve

Mikäli Ounasvaaran lukio sijoitetaan skeittiparkin viereen, tulee suunnittelussa tunnistaa, että skeittiparkki on aktiivinen ja ääntä tuottava harrastus- ja kokoontumispaikka. Lukiorakennuksen läheisyys ei saa johtaa tilanteeseen, jossa skeittiparkin normaalia käyttöä ryhdytään rajoittamaan sen vuoksi, että toiminta on näkyvää, kuuluvaa tai siihen liittyy nuorten oleskelua.

Skeittareiden ja scoottaajien keskeinen huoli liittyy siihen, miten mahdollinen lukion sijoittuminen skeittiparkin viereen vaikuttaisi nykyisin vapaassa käytössä olevan betoniparkin käyttöön tulevaisuudessa. Harrastajien näkökulmasta on tärkeää saada varmuus siitä, ettei lukion läheisyys johda skeittiparkin aukioloaikojen kaventamiseen, käytön rajoittamiseen tai toiminnan luonteen muuttamiseen.

Skeittauksen harrastamisaika ei rajoitu vain ilta-aikaan. Ounasvaaran skeittiparkkia käytetään myös päivisin, jolloin erityisesti opiskelijat, vuorotyötä tekevät sekä muut eri elämäntilanteissa olevat harrastajat voivat käyttää paikkaa. Lisäksi iltapäivät ovat tärkeitä harrastusaikoja lapsille ja nuorille, jotka tulevat skeittiparkille koulupäivän jälkeen. Tästä syystä skeittiparkin käytön rajaaminen vain ilta-aikaan ei vastaisi harrastuksen todellista luonnetta eikä käyttäjäryhmien tarpeita.

Huoli ei ole teoreettinen, sillä Vaaramon monitoimitalon pihalla oleva skeittiparkki on ympäröity aidalla sekä lukitulla portilla ja sen käyttö on rajattu arkipäivisin klo 16.00–22.00 välille, koska skeittiparkin toiminnan on koettu häiritsevän monitoimitalon päiväaikaista toimintaa. Samaan aikaan viereinen ulkoliikuntapaikka on yleisessä käytössä klo 7.00–22.00. Tämä esimerkki osoittaa, että skeittiparkkien käyttöä voidaan käytännössä rajoittaa ympäröivien toimintojen perusteella, minkä vuoksi Ounasvaaran skeittiparkin asema ja käyttömahdollisuudet on tarpeen turvata selkeästi jo päätöksenteon ja suunnittelun yhteydessä.

Skeittiparkin toiminta tulee sovittaa yhteen lukion toiminnan kanssa niin, että molemmat voivat toimia alueella tarkoituksenmukaisesti. Tämä edellyttää muun muassa riittäviä etäisyyksiä, tarvittaessa rakenteellisia ja suunnittelullisia melunhallinnan ratkaisuja, turvallisia kulkureittejä, oleskelua tukevia reunavyöhykkeitä sekä sitä, että skeittiparkki säilyy avoimena, maksuttomana ja saavutettavana nykyistä vastaavalla tavalla myös koulupäivän aikana, koulupäivän jälkeen, iltaisin ja vapaa-ajalla.

On tärkeää, että skeittiparkin käyttäjät, paikalliset harrastajat, nuoret sekä nuorisopalvelut osallistetaan jatkosuunnitteluun. Käyttäjien näkökulma on olennainen, jotta mahdolliset muutokset alueeseen eivät heikennä skeittiparkin toimivuutta, turvallisuutta tai houkuttelevuutta.

## 4. Nuorisopalvelujen kanta

Nuorisopalvelut katsoo, että Ounasvaaran skeittiparkki tulee ensisijaisesti säilyttää nykyisessä käytössään ja sen toimintaedellytykset tulee turvata riippumatta Ounasvaaran lukion lopullisesta sijoitusratkaisusta. Skeittiparkki on tärkeä osa Rovaniemen lasten ja nuorten liikunta-, nuoriso- ja kaupunkikulttuuria, eikä sen merkitystä voida arvioida pelkästään

liikuntapaikkana, vaan myös matalan kynnyksen kohtaamispaikkana ja omaehtoisen tekemisen ympäristönä.

Mikäli Ounasvaaralla sijaitsevan betonisen skeittiparkin sijaintia tai rakenteita joudutaan hankkeen vuoksi muuttamaan, tulee Rovaniemelle rakentaa korvaava betoninen skeittiparkki. Korvaavan ratkaisun tulee olla laadultaan, saavutettavuudeltaan, pinta-alaltaan ja käyttötarkoitukseltaan vähintään nykyistä vastaava. Sen tulee olla käytettävissä ennen nykyisen skeittiparkin käytön mahdollista keskeytymistä, jotta harrastusmahdollisuuksiin ei synny katkosta.

Nuorisopalvelut pitää tärkeänä, että Ounasvaaran alueen kehittämisessä huomioidaan lukion, liikunnan, nuorisotyön ja kaupunkikulttuurin yhteensovittaminen kokonaisuutena. Rovaniemen kokoisessa kaupungissa tulee olla laadukas, avoin ja maksuton betoninen skeittiparkki, joka mahdollistaa skeittauksen, scoottauksen ja muiden omaehtoisten lajien harjoittamisen eri-ikäisille harrastajille. Hyvin suunniteltuna lukion läheisyys voi vahvistaa alueen käyttöä ja elävyyttä, mutta tämä edellyttää, että skeittiparkin ominaisluonne hyväksytään ja sen käyttömahdollisuudet turvataan jo päätöksenteossa ja hankesuunnittelussa.